

دانشوری از کرانه کویز: دکتر یدالله جلالی پندری

به مناسبت سی امین سال تدریس دانشگاهی

۲۵-۳۵

چکیده: نویسنده در نوشتار پیش رو، به معرفی یدالله جلالی پندری از استادان رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه یزد، همت گمارده است. وی در راستای هدف مذکور، از فعالیت‌های ادبی، عضویت در مجامع علمی، داوری‌ها، جایگاه ادبی و در نهایت، آثار (مقالات و کتب) این استاد، سخن به میان می‌آورد.

کلیدواژه: یدالله جلالی پندری، معرفی استادان، رشته زبان و ادبیات فارسی، فعالیت ادبی، یزد، جایگاه ادبی، آثار، دانشگاه یزد، استادان دانشگاه.

**A Scientist from the Desert: Dr. Yadollah
Jalali Pendari**
Hussein Masrat

Abstract: In the following article, the author has made an effort to introduce Yadollah Jalali Pendari, a professor of Persian language and literature at Yazd University. In line with this goal, he talks about literary activities, membership in scientific societies, his judgments, his status in Persian literature, and finally, his works (articles and books).

Keywords: Yadollah Jalali Pendari, Introduction of Professors, Persian Language and Literature, Literary Activity, Yazd, Literary Status, Works, Yazd University, University Professors.

الدكتور يد الله جلالى پندرى ، عالم من أطراف الصحراء
حسين مسرت

الخلاصة: يسعى الكاتب في مقاله المحالي إلى التعريف بالدكتور يد الله جلالى پندرى، أحد أساتذة قسم اللغة والأدب الفارسي في جامعة يزد.

وفي سياق هدفه المذكور يتحدث الكاتب عن النشاطات الأدبية لهذا الأستاذ، وعن عضويته في المجمع العلميّة، وتحكيمه في مناقشات أطروحات التخرج، ومكانته الأدبية، منهيًا المقال باستعراض مؤلفاته الموزعة بين المقالات والكتب.

المفردات الأساسية: يد الله جلالى پندرى، تعريف الأساتذة، قسم اللغة والأدب الفارسي، النشاطات الأدبية، يزد، المكانة الأدبية، المؤلفات، جامعة يزد، أساتذة الجامعة.

یدالله فرزند جلال (درگذشت ۱۳۷۰/۳/۲۲ ش و او فرزند علی محمد و صفا فرازی (درگذشت ۱۳۶۵/۳/۱۷ ش) در اسفند ۱۳۳۷ ش (در شناسنامه ۱۳۳۸/۱/۱۰ ش) در روستای پندر از توابع شهرستان تفت استان یزد به دنیا آمد. وی در سال ۱۳۴۰ ش همراه خانواده به یزد آمد. تحصیلات ابتدایی را در دبستان صدیق واقع در خانه هزاردردی در برزن گلچینان یزد (۱۳۴۴-۱۳۵۰) و تحصیلات متوسطه را در رشته ادبی در دبیرستان ایرانشهر یزد به پایان برد. (۱۳۵۰-۱۳۵۶) آن‌گاه در مهر ۱۳۵۶ ش برای ادامه تحصیل راهی تهران شد و سه دوره آموزشی کارشناسی (۱۳۵۶-۱۳۶۴ ش)، کارشناسی ارشد (۱۳۶۵-۱۳۶۸ ش) و دکترای زبان و ادبیات فارسی (۱۳۶۸-۱۳۷۷ ش) را در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران گذراند. نامورترین استادان وی: عبدالحسین زرین‌کوب، محمدرضا شفیعی کدکنی، محمدعلی اسلامی ندوشن، خسرو فرشیدورد، اسماعیل حاکمی، امیربانو کریمی، مظاهر مصفا، علی رواقی، سیدجعفر شهیدی، جلیل تجلیل، حسین لسان، مظفر بختیار، محمود نشاط یزدی و علی شیخ‌الاسلامی بودند.

عنوان پایان‌نامه کارشناسی ارشد وی «زندگی و اشعار عمادالدین نسیمی» و عنوان پایان‌نامه دکترای وی «تصحیح غزل‌های حکیم سنایی غزنوی» بود که هر دو با راهنمایی دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی انجام و بعدها چاپ شد. او پس از گذراندن فرازونشیب‌هایی که در زندگی داشت و همزمان با تحصیلات عالی، در سمت مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور اردکان (۱۳۶۸-۱۳۷۳ ش) و مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور تفت (مهر ۱۳۶۹-۱۳۷۳ ش) فعالیت داشت که در این دو دانشگاه دروس مرجع‌شناسی و روش تحقیق و آیین نگارش را نیز تدریس می‌کرد. وی پس از آنکه چند سال مدرس دانشگاه یزد بود، در سال ۱۳۷۵ ش به عضویت هیئت علمی دانشگاه یزد درآمد.

در سال ۱۳۷۷ ش که دکتر جلالی تصدی گروه ادبیات فارسی دانشگاه یزد را برعهده داشت، سرانجام تلاش‌های وی برای راه‌اندازی دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی که با مقاومت‌هایی نیز همراه بود، به نتیجه رسید. این رشته نخستین دوره دکتری دانشگاه یزد بود که با همت وی و در کنار دکتر محمدعلی صادقیان که تنها استاد تمام گروه بود، ایجاد شد. زبده‌ترین استادان دانشگاه‌های ایران مانند: دکتر اصغر دادبه برای تدریس متون عرفانی، دکتر کورش صفوی برای تدریس تحقیق در دستور زبان فارسی، دکتر میرجلال‌الدین کزازی برای تدریس مکتب‌های ادبی و ادبیات حماسی، دکتر عبدالمهدی یادگاری برای تدریس ادبیات عرب و دکتر محمد غلامرضایی برای تدریس ادبیات غنایی نخستین دوره دکتری به دانشگاه یزد آمدند. خود در این باره می‌نویسد:

در آن زمان بنده مدیر گروه ادبیات فارسی دانشگاه یزد بودم و چنین در سر می‌پرواندم که گروهی متفاوت با گروه‌های ادبیات دانشگاه‌های دیگر به وجود بیاورم. در این اندیشه بودم که گروه ادبیات این سرزمین کویری را از «در بسته بودن» و «در لاک خود خزیدن» بیرون آورم

و آن را با جریان زنده ادبیات این سرزمین پیوند دهم؛ به گونه ای که دانشجویان آن به چیزی فراتر از «لغت معنی» که روش رایج تدریس در گروه های ادبیات بوده ... بیندیشند.^۱

وی هم اکنون پس از سی سال تدریس در پردیس علوم انسانی و اجتماعی (گروه زبان و ادبیات فارسی) دانشگاه یزد، فقط در رشته کارشناسی ارشد و دکترا تدریس می کند. تخصص وی بیشتر در حوزه ادبیات معاصر ایران و نقد ادبی است، اما در زمینه آیین نگارش، مکتب های ادبی و متون غنایی هم تدریس می کند و دانشجویان در این دروس در محضرا و علم آموزی می کنند و فیض می برند. یکی از کارهای به یادماندنی او بنیان گذاری کتابخانه تخصصی گروه ادبیات فارسی دانشگاه یزد در سال ۱۳۸۰ ش است. دکتر جلالی سرانجام پس از یازده سال که استحقاق دریافت مرتبه استادی را داشت و خود پیشگام دریافت آن نمی شد، در هجدهم اسفندماه سال ۱۳۹۵ ش به مرتبه استادی ارتقا پیدا کرد.

جلالی در تاریخ بیست پنجم اسفندماه سال ۱۳۶۹ ش با خانم مهری زینی از کارشناسان آموزشی دانشگاه یزد ازدواج کرد و صاحب دو فرزند به نام های مهرداد (متولد ۱۳۷۰) و فرهنگ (متولد ۱۳۷۷) است که هر دو تحصیلات عالی دارند.

فعالیت ادبی

جلالی در دوره نوجوانی با برنامه فرهنگ مردم رادیو ایران که جمعه شب ها از رادیو پخش می شد، همکاری رسانه ای خود را آغاز کرد. خود در این باره می نویسد:

نزدیک به چهل سال پیش از این که از شوق نوجوانی سرشار بودم و گوش به برنامه «فرهنگ مردم» زنده یاد انجوی شیرازی در رادیومی سپردم، به این اشتیاق رسیدم که فرهنگ مردم یزد را در دفتری یادداشت کنم. بخشی از این یادداشت ها برای برنامه رادیویی فرهنگ مردم فرستاده شد و وقتی آن مطالب با ذکر نام فرستنده خوانده شد، از شادمانی های کودکانه در پوست نمی گنجیدم. این اشتیاق باعث شد تا ثبت آنچه در حوزه فرهنگ مردم یزد قرار می گیرد ادامه یابد.^۲

آثار و مقالات وی تاکنون در مجلات: آدینه، آینده، آینه میراث، اندیشه پویا، بنیاد (۱۳۵۶ ش)، جستارهای ادبی: نشریه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد، جهان کتاب، خاتم یزد، دو فصلنامه سعدی شناسی، رودکی، زبان و ادب فارسی: نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه کرمان، سرو ابرکوه، فرهنگ امروز، کاوش نامه زبان و ادبیات فارسی، کتاب ماه ادبیات و

۱. بدالله جلالی پندری؛ «بازجستن روزگار وصل: پیوند دوباره با «یزد» پس از چهل سال»؛ خرد ایرانی (جشن نامه نکوداشت دکتر اصغر دادبه): مجید پویان، یزد: اندیشمندان یزد، ص ۵۴، ۱۳۹۳.

۲. بدالله جلالی پندری؛ «زبان از یادرفته (فرهنگواره تشبیهات در گویش یزدی)» در کتاب: پویای فرهنگ (ارج نامه استاد عبدالعظیم پویا)؛ گردآوری: حسین مسرت؛ میبد: دانشگاه آیت الله حائری میبد، ص ۲۴۳-۲۵۷، ۱۳۹۵.

فلسفه، کتاب هفته، کیهان فرهنگی، گزارش میراث، نامه بهارستان، نامه فرهنگستان، نشریه خبری پژوهشی دانشگاه یزد، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز و هستی چاپ شده است.

مقالات وی غیر از نشریات معتبر علمی پژوهشی و دانشگاهی به ویژه در حوزه زبان و ادبیات فارسی، در کتاب‌ها و دانشنامه‌های معتبری چون: دانشنامه ایران (جلد ۱)، دانشنامه جهان اسلام (جلد ۱۴)، دانشنامه زبان و ادب فارسی (جلد ۶ تا ۶)، تاریخ جامع ایران (جلد ۱۶)، دایرةالمعارف بزرگ اسلامی (جلدهای ۱۳ و ۱۴ و ۱۸ و ۱۹) و نیز کتاب‌های: ارج‌نامه محمد معین (۱۳۸۹)، ارج‌نامه غلامحسین یوسفی (۱۳۸۸)، جشن‌نامه استاد اسماعیل سعادت (۱۳۸۷)، در آینه روزها (۱۳۹۱)، دیدگاه‌ها (جلد دوم، ۱۳۹۴)، روشن‌تر از روشن (۱۳۸۴)، خرد ایرانی (جشن‌نامه نکوداشت دکتر اصغر دادبه) (۱۳۹۳)، یار آینه‌دار (۱۳۹۲)، امید شعر، مهدی اخوان ثالث «م. امید» (۱۳۹۶)، خرد بر سر جان: نامگانه استاد دکتر احمد علی رجایی بخارایی (۱۳۹۱)، رهاورد دیدار (۱۳۸۴)، کاریز فرهنگ (۱۳۹۸)، میراث نیاکان، یادنامه مهدی اخوان ثالث (۱۳۹۶)، هفتاد سخن (جلد ۴، ۱۳۷۰)، گزینۀ اشعار دکتر خانلری (۱۳۹۴)، یادنامه استاد کریم پیرنیا (۱۳۸۱) و دیهیم هفتاد: مهنرنامه استاد دکتر محمد جعفر یاحقی (۱۳۹۷) چاپ شده است.

ایشان بر کتاب‌های: شاعرانگی‌های آذر یزدی (نوشته: زهرا دهقان دهنوی، مرداد ۱۳۹۲)، در انتظار کوچ، گزیده‌ای از اشعار دکتر ضیاء الله بوتربی (۱۳۹۶)، بر بال یادها (گردآوری: حسین بشارت، چاپ دوم، ۱۳۹۰)، بو طیفای قصه‌های بلند عامیانه (رمانس عام) (سکینه عباسی، ۱۳۹۵) مقدمه نوشته است. همچنین مشارکت در تدوین واژه‌نامه یزدی، اثر استاد ایرج افشار (چاپ سوم، ۱۳۹۰) و راهنمایی ده‌ها پایان‌نامه در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری، تقریر درس دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی با عنوان ادوار شعر فارسی: از مشروطیت تا سقوط سلطنت (چاپ اول، ۱۳۵۹)، تقریر درس مهدی اخوان ثالث با عنوان: نقد و بررسی شعر معاصر (چاپ اول، ۱۳۹۴) را در کارنامه خود دارد.

دکتریدالله جلالی پندری عضو وابسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی در همایش‌های گوناگون ادبی مانند: همایش دو ادیب نیشابوری (۱۳۸۰)، نکوداشت حکیم سنایی غزنوی (۱۳۸۴)، رونمایی کتاب روزها (۱۳۹۱)، چشم‌انداز شعر معاصر فارسی (۱۳۸۳) سخنرانی داشته است که آخرین آن در شصت و یکمین نشست ماهانه فرهنگستان در موضوع «سره‌گرایی؛ کوششی ذوقی یا واکنشی اجتماعی؟» بود. (۱۳۹۵/۷/۱۴)

وی با بیشتر نویسندگان برجسته ایران مانند: استاد ایرج افشار، استاد مهدی آذر یزدی، مهدی اخوان ثالث، شفیعی کدکنی، محمد علی اسلامی ندوشن، اصغر دادبه، حسن انوری، سیروس شمیسا، احمد سمیعی، توفیق سبحانی، کوروش صفوی، مسعود جعفری جزی، محمد جعفر یاحقی، کامیار عابدی، علیرضا ذکاوتی قراگزلو و محمد دهقانی دوستی و معاشرت داشته و دارد.

عضویت در مجامع علمی

عضو هیئت علمی کنگره ابوالفضل رشیدالدین میبدی (۱۳۷۴)، عضو انجمن استادان ادبیات فارسی یزد (از ۱۳۷۰ تاکنون)، عضو هیئت علمی کنگره بزرگداشت فرخی یزدی (۱۳۷۸)، عضو هیئت علمی دانشنامه مشاهیر یزد، مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی (۱۳۷۸ تا ۱۳۸۲)، عضو وابسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی (۱۳۹۰ تاکنون)، عضو هیئت علمی کنگره وحشی بافقی (۱۳۹۲)، عضو هیئت علمی همایش مهدی اخوان ثالث (۱۳۹۴)، عضو هسته علمی قطب علمی تحقیق در متون حکمی و عرفانی دانشگاه اصفهان (۱۳۸۹ تاکنون)، عضو هیئت تحریریه دو فصلنامه علمی پژوهشی کاوش نامه (۱۳۸۴ تاکنون)، عضو هیئت تحریریه فصلنامه فرهنگی پژوهشی فرهنگ یزد (از شماره نخست، زمستان ۱۳۷۷)، عضو هیئت تحریریه مجله متن شناسی ادب فارسی (گهر گویا) (۱۳۸۷)، عضو هیئت ممیزه دانشگاه یزد (۱۳۸۶ تا ۱۳۸۷)، عضو کمیسیون تخصصی علوم انسانی دانشگاه یزد (۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸)، عضو کمیسیون تخصصی زبان و ادبیات دانشگاه یزد (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱)، عضو هیئت علمی همایش بین المللی نکوداشت صباحی بیدگلی (۱۳۹۱)، عضو کارگروه تخصصی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه یزد (از ۱۳۹۸ تاکنون)، عضو کمیته منتخب ترفیع دانشگاه یزد (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳)، عضو هیئت ممیزه دانشگاه های جنوب شرق مستقر در دانشگاه کرمان (۱۳۸۰-۱۳۸۵)، مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه یزد (چندین دوره از ۱۳۷۷-۱۳۸۱، ۱۳۸۶-۱۳۹۰)، عضو انجمن مردم نهاد دوستداران کتاب یزد (از ۱۳۸۴ تاکنون)، عضو کمیته علمی همایش ملی نگاهی نو به زبان و ادب عامه (دانشگاه خلیج فارس، اسفند ۱۳۹۶).

داوری ها

داوری کتاب سال (۱۳۸۵ و ۱۳۹۴)، داوری مقالات دو فصلنامه علمی پژوهشی کاوش نامه زبان و ادبیات فارسی (۱۳۸۵ تاکنون)، داوری ۳۴ مقاله پنجمین گردهمایی سراسری انجمن ترویج زبان و ادب فارسی (نشست بین المللی) (شهریور ۱۳۸۹)، داوری ۲۵ مقاله نخستین همایش ملی نگاهی نوبه ادبیات عامه (۱۳۹۳)، داوری ۶ مقاله فصلنامه علمی پژوهشی فرهنگ و ادبیات عامه (۱۳۹۴ تاکنون)، داور علمی کنگره وحشی بافقی (۱۳۹۲)، داور علمی همایش مهدی اخوان ثالث (۱۳۹۴)، داوری کتاب های دانشگاهی و غیره، داور فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات میان رشته ای در علوم انسانی، داور فصلنامه تخصصی زبان و ادبیات فارسی، ادب پژوهی دانشگاه گیلان.

جایگاه ادبی

بارها به واسطه احاطه ای که دکتر جلالی به ادبیات فارسی داشت، از او خواسته شد که برای تدریس به دانشگاه تهران برود، اما نپذیرفت و ترجیح داد در دیار خود به فرهنگ و دانش پروری بپردازد. در آغاز مناسبت دارد گفته ای از زنده یاد مهدی اخوان ثالث بیاید تا قدر دکتر جلالی باز شناخته شود:

امینی، صاحب ذوقی، کتاب خواننده ای چون «جلالی پندری یزدی» از شاگردان برجسته دکتر شفیع کدکنی که جان نجیب دارد، شیوه تحقیق امروزمی داند، استاد و کلاس دیده است، یعنی هم از کتاب‌ها بهره برده، هم از «افواه الرجال» فراگرفته، نمونه کارش چاپ اخیر دیوان ادیب نیشابوری است.^۳

استاد ایرج افشار هم در دو مقدمه بر کتاب‌های واژه‌نامه یزدی (ص ۲۸) و تذکره شعرای یزد (ص ۶) به فضل و بصیرت و علاقه مستمر او اشاره کرده است. این هم نقل قولی از استاد مهدی آذر یزدی: در یزد ما دوتا جوان باسواد و فعال داریم که سومی ندارد. یکی آقای جلالی پندری که دیوان ادیب نیشابوری را تصحیح کرد و بعضی کارهای خوب دیگر، یکی هم آقای مسرت که دوست داشتنی و بدقول است.^۴

نگارنده که از حدود سال ۱۳۶۵ ش افتخار آشنایی با ایشان را در کتاب فروشی آگاه یزد داشت و بارها از محضر این استاد فاضل، فرزانه و نکته‌سنج بهره‌ها برده بود، این توفیق را نیز داشت که در سال‌های ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰ ش دانشجوی وی در دانشگاه پیام نور تفت باشد. سال‌ها پیش در توصیف کتاب زندگی و اشعار ادیب نیشابوری نوشته بود:

در بازار پرخرمهره کتاب، گه‌گاهی مرواریدی درخشان، چشم و دل فرهنگ‌دوستان و فرهنگ‌پروران را روشن می‌کند. زندگی و اشعار ادیب نیشابوری که به کوشش آقای دکتر یدالله جلالی پندری فراهم شده است، یکی از این مرواریدهاست. درباره ارزش کار آقای جلالی همین بس که سخنور، پژوهشگر و منتقد ادبی بزرگ همگام، دکتر محمدرضا شفیع کدکنی با آسودگی خیال، تمامی یادداشت‌های خود را درباره ادیب نیشابوری در اختیار ایشان نهاده است. ترسم از این است که بوی گزافه و بزرگ‌انگاری از این شناسایی به مشام برخی از پرمده‌های قلم به دست که شمارشان کم هم نیست برسد و بپندارند در نهان مرا با نویسنده برسر آن سخن‌ها رفته است.^۵ سپس از قول یکی از دوستان اهل ادب نوشته بود:

مؤلف از زمره شبه محققان خام طمع و پرمده‌ایی نیست که به انگیزه حقیر نام و نان، پا به عرصه کار فرهنگی گذاشته‌اند. انگیزه‌ای که به او جسارت و همت به دریا و طوفان زدند را داده، از گونه‌ای دیگر است. او غواصی را در مکتب استاد بی‌بدیلی همچون دکتر محمدرضا شفیع کدکنی آموخته است. باید شاگرد خلف چنان استادی باشی تا بتوانی چنین مرواریدی را صید کنی.^۶

۳. مهدی اخوان ثالث؛ بدایع و بدعت‌ها و عطا و لقای نیما یوشیج؛ تهران: بزرگمهر، ص ۲۰، ۱۳۶۹. (با تلخیص)

۴. امیرکاوس بالاژاده؛ پسر شهرزاد، نامه‌ها و گفتارهایی از مهدی آذر یزدی؛ تهران: یزدا، ص ۱۴۰، ۱۳۹۰.

۵. حسین مسرت؛ «ادیب نیشابوری از نگاه دکتر جلالی پندری»؛ ندای یزد؛ س ۵، ش ۱۹۰ (۹ / ۵ / ۱۳۶۸)، ص ۳.

۶. همان جا.

و سرانجام به این نوشته دکتر میرانصاری استناد کرده بود:

کتابی که آقای جلالی پندری فراهم آورده اند، مجموعه ممتازی است و بدون تردید این کتاب در ردیف بهترین چاپ‌ها از دواین شعرای پارسی زبان قرار می‌گیرد؛ به عبارت دیگر، دیوان کمترشاعری از شعرای چند قرن اخیر تاکنون به این پیراستگی منتشر شده است.^۷

یکی دیگر از آثاری که دکتر جلالی با شیوه کاملاً علمی، موشکافانه و با دقت تصحیح کرده است، غزل‌های سنایی غزنوی است که با استقبال خوب اهل فن و دوستان آثار سنایی روبرو شده است و این امید را دل‌ها پرورانده است که با همت و کوشش وی روزی کلیات دیوان سنایی در دسترس دوستان ادب فارسی قرار گیرد. در اینجا بخشی از نقد عالمانه آقای راستی پور درباره تصحیح غزل‌های سنایی که گواهی است بر این مدعا درج می‌شود:

آنچه غزل‌های سنایی را به عنوان چاپی انتقادی از بخشی از دیوان سنایی قابل توجه می‌سازد، در درجه نخست، پایه‌گذاری این چاپ بر اساس نسخه‌های کهن دیوان و پس از آن، ارائه کامل نسخه بدل‌هاست. افزون بر این، جلالی پندری در تصحیح این بخش از دیوان، نسخه‌ای از کلیات سنایی در اختیار داشته است که به عنوان کهن‌ترین دست‌نوشته از این اثر شناخته می‌شود. (نسخه کابل) پایبندی مصحح در ذکر نسخه بدل‌ها و امانت او نسبت به دست‌نوشته‌های مورد استفاده‌اش، افزون بر گشودن راهی برای سنجش درست و نادرست تصحیح او، امکان محک‌زدن درجه اصالت دست‌نوشته کابل را نیز فراهم آورده است.^۸

یکی از امتیازات دکتر جلالی نثر زیبا و شاعرانه ایشان است. در کنار این امتیازات او که باید مهربانی، فروتنی، خاکساری و آرم ذاتی را نیز بدان افزود، باید اشاره کرد که وی شعر نهم می‌سراید و از خط بسیار زیبایی نیز برخوردار است.

آثار

گزینۀ اشعار نیما و گزینۀ اشعار پروین اعتصامی دو عنوان از کتاب‌هایی بود که به اهتمام دکتر جلالی پندری همراه مقدمه‌ای مبسوط در شناخت این دو شاعر از سوی انتشارات مروارید منتشر شده بود. همچنان نخستین بار مجموعه کامل اشعار فروغ با عنوان دیوان فروغ فرخزاد با نام مستعار بهروز جلالی به وسیله انتشارات مروارید به بازار آمد. وی آثار خود در زمینه زندگی و شعر فروغ فرخزاد را با این نام چاپ می‌کند تا یادگار دوران جوانی او باشد.

۷. علی‌بنه‌کن [میرانصاری]؛ «نگاهی به کتاب زندگی و اشعار ادیب نیشابوری»؛ کیهان فرهنگی؛ س ۶، ش ۱، فروردین ۱۳۶۸، ص ۴۴.

۸. مسعود راستی پور؛ «غزل‌های سنایی غزنوی»؛ کتاب ماه (ادبیات)؛ شماره ۶۹، پیاپی، شماره ۱۸۳، ص ۱۲، دی ۱۳۹۱.

نگارنده فهرست تقریباً کاملی از گفتارها (حدود ۱۰۰ گفتار) و کتاب‌های دکتر جلالی را گرد آورده است که به دلیل کمبود جا تنها به ذکر مجموعه کامل کتاب‌های وی بسنده می‌شود:

پروین اعتصامی؛ تهران: مروارید، (دیوان شاعران زن ۲)، چاپ چهارم، ۱۳۹۷ (چاپ اول، ۱۳۹۰)، رقی، ۳۸۰ ص.

جادوی جاودانگی: شامل نامه‌ها، مصاحبه‌ها، مقالات، داستا‌نواره‌ها و خاطرات فروغ: فروغ فرخزاد؛ به‌کوشش: بهروز جلالی پندری؛ تهران: مروارید، ۱۳۹۴، رقی، ۵۲۸ ص، نمونه.

جاودانه زیستن، در اوج ماندن: شامل نامه‌ها، مصاحبه‌ها، مقالات و خاطرات فروغ، همراه مجموعه مقالات، خاطرات، نوشته‌ها و سروده‌ها درباره اشعار و زندگانی فروغ: فروغ فرخزاد؛ به‌کوشش: بهروز جلالی؛ تهران: مروارید، چاپ سوم، ۱۳۷۷ (چاپ اول، ۱۳۷۲)، رقی، ۸۱۹ ص، نمونه / به صورت کتاب گویا برای نابینایان در لوح فشرده.

در غرویی ابدی (مجموعه آثار منشور فروغ فرخزاد) شامل: نامه‌ها، مصاحبه‌ها، مقالات و خاطرات فروغ همراه زندگینامه مفصل فروغ؛ به‌کوشش: بهروز جلالی، تهران: مروارید، ۱۳۷۶، رقی، ۲۳۹ ص.

دیوان اشعار ادیب نیشابوری همراه پژوهشی در زندگی، احوال، آثار و معاصران او؛ به‌کوشش یدالله جلالی پندری؛ با گفتاری از دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی؛ تهران: چاپ و نشر بنیاد، چاپ دوم ۱۳۷۷ (چاپ اول، ۱۳۶۷)، وزیری، سی و شش + ۳۹۶ ص، نمونه، عکس. (چاپ اول با عنوان: زندگی و اشعار ادیب نیشابوری)

دیوان اشعار فروغ فرخزاد با دیباچه؛ به‌کوشش: بهروز جلالی؛ تهران: مروارید، چاپ یازدهم، ۱۳۹۸ (چاپ اول، ۱۳۷۱)، رقی، ۴۶۸ ص.

دیوان فضل‌الله حروفی استرآبادی و چند شاعر دیگر حروفی. (در دست تدوین)

رهاورد دیدار: مجموعه سخنرانی‌ها، مقالات، پیام‌ها و اشعار دیدار دوستانه با دکتر اسلامی ندوشن؛ به‌اهتمام: یدالله جلالی پندری؛ همراه کتاب شناسی دکتر اسلامی ندوشن؛ به‌کوشش: حسین مسرت؛ یزد: انجمن شعر و ادب یزد، ۱۳۸۴، رقی، ۳۸۴ ص، مصور.

زبان اهل اشارت: مجموعه مقالات درباره تفسیر کشف الاسرار و عدة الابراز؛ تألیف ابوالفضل رشیدالدین میبیدی؛ یزد: انتشارات یزد؛ کنگره بزرگداشت ابوالفضل رشیدالدین میبیدی، کمیته انتشارات و تبلیغات، ۱۳۷۴، وزیری، ده + ۲۳۹ ص، مصور.

زندگی و اشعار عمادالدین نسیمی: شامل تحقیق در احوال و آثار نسیمی، پژوهشی در اندیشه‌های

حروفیه؛ به اهتمام یدالله جلالی پندری؛ تهران: نی، چاپ دوم، ۱۳۸۲ (چاپ اول، ۱۳۷۲)، وزیری، سی و دو + ۴۳۶ ص، نمونه.

غزل‌های حکیم سنایی غزنوی؛ تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۶، وزیری، صد و هفتاد و هشت + ۵۶۰ ص، نمونه.

گزینه اشعار پروین اعتصامی، با دیباچه و انتخاب: یدالله جلالی پندری؛ تهران: مروارید (گزینه‌های اشعار سخنوران معاصر، ۱۱)، چاپ سوم، ۱۳۷۸ (چاپ اول، ۱۳۷۰)، رقعی، ۲۹۷ ص.

گزینه اشعار فروغ فرخزاد، با انتخاب فروغ و با دیباچه: بهروز جلالی؛ تهران: مروارید، (گزینه‌های اشعار سخنوران معاصر، ۱) چاپ چهاردهم، ۱۳۹۸ (چاپ اول، ۱۳۶۸)، رقعی، ۲۲۴ ص.

گزینه اشعار نیما یوشیج، با مقدمه و انتخاب: یدالله جلالی پندری؛ تهران: مروارید (گزینه‌های اشعار سخنوران معاصر، ۷)، چاپ بیستم، ۱۳۹۸ (چاپ اول، ۱۳۷۰)، رقعی، ۳۳۹ ص.

مقدمه‌ای بر نقد و بررسی شعر معاصر، تقریرات درس اخوان ثالث در دانشگاه تهران: مهدی اخوان ثالث؛ به کوشش یدالله جلالی پندری، یزد: آرتا کاوا، ۱۳۹۴، رقعی، ۱۰۸ ص.

نقد و بررسی شعر معاصر: مهدی اخوان ثالث، تقریرات درس اخوان ثالث در دانشگاه تهران همراه چند مقاله انتقادی؛ به کوشش: یدالله جلالی پندری، تهران: مروارید، ۱۳۹۸، رقعی، ۲۱۷ ص.

یادنامه ابوالفضل رشیدالدین میبیدی، صاحب تفسیر کشف الاسرار و عدة الابران؛ شامل مجموعه مقالات کنگره بزرگداشت میبیدی؛ به کوشش: یدالله جلالی پندری؛ یزد: انتشارات یزد: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان یزد: مرکز یزدشناسی، ۱۳۷۸، وزیری، ۴۴۳ ص، جلد اول.

کتابنامه

- اخوان ثالث، مهدی؛ بدایع و بدعت‌ها و عطا و لقای نیما یوشیج؛ تهران: بزرگمهر، ۱۳۶۹.
- افشار، ایرج و ایران ناز کاشیان؛ فهرست مقالات فارسی؛ تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی و مرکز دایرةالمعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۹۷-۱۳۶۹، ج ۴-۱۱.
- افشار، ایرج؛ واژه‌نامه یزدی؛ یزد: اندیشمندان یزد، چاپ سوم، ۱۳۹۰.
- بالازاده، امیرکاموس؛ پسر شهرزاد، نامه‌ها و گفتارهایی از مهدی آذریزدی؛ تهران: یزدا، ۱۳۹۰.
- بته‌کن [میرانصاری]، علی؛ «نگاهی به کتاب زندگی و اشعار ادیب نیشابوری»؛ کیهان فرهنگی، س ۶، ش ۱، ص ۴۴، فروردین ۱۳۶۸.
- جلالی پندری، یدالله؛ «بازجستن روزگار وصل، پیوند دوباره با «یزد» پس از چهل سال»، خرد ایرانی (جشن نامه نکوداشت دکتر اصغر دادبه)؛ مجید پویان؛ یزد: اندیشمندان یزد، ص ۵۶-۵۴، ۱۳۹۳.
- _____؛ «دکتر شفیع کدکنی و آرزوی تحول در تدریس ادبیات فارسی»؛ فرهنگ امروز، ش ۱۳، ص ۶۱-۶۳، مهر ۱۳۹۵.
- _____؛ «زبان از یادرفته (فرهنگ‌واره تشبیهات در گویش یزدی)»؛ پویای فرهنگ (ارج‌نامه استاد عبدالعظیم پویا)؛ گردآورنده: حسین مسرت؛ میبد: دانشگاه آیت‌الله حائری میبد، ص ۲۴۳-۲۵۷، ۱۳۹۵.
- «شرح حال علمی دکتر جلالی پندری»؛ برای دانشگاه یزد، ۱۳۹۶.
- فتوحی یزدی، عباس؛ تذکره شعری یزد؛ یزد: اندیشمندان یزد، ویرایش سوم، ۱۳۸۲.
- کاظمینی، محمّد؛ دانشنامه مشاهیر یزد؛ یزد: بنیاد ریحانه الرسول، ویرایش دوم، ج ۱، ص ۳۷۴، ۱۳۸۲.
- مسرت، حسین؛ «ادیب نیشابوری از نگاه دکتر جلالی پندری»؛ ندای یزد، س ۵، ش ۱۹۰ (۹ / ۵ / ۱۳۶۸)، ص ۳.
- _____؛ «تنی چند از میبیدی شناسان»، کتاب‌شناسی ابوالفضل رشیدالدین میبیدی (تحلیلی - توصیفی)؛ یزد: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی (سلسله انتشارات کنگره، ش ۴)، ص ۱۷۷-۱۸۴، ۱۳۷۴.
- _____؛ «دکتر جلالی پندری، دژی نایاب در بهنه کویب یزد»؛ شهر کهن؛ سال ۵، شماره ۴۴، ص ۱۲-۱۰، تیر و مرداد ۱۳۹۸.

منابع مجازی

- پایگاه اطلاع‌رسانی کتابخانه‌های ایران. www.lib.ir
- پایگاه تخصصی مجلات نور. www.noormags.ir
- تارنمای دانشگاه یزد. <https://yazd.ac.ir/people/jalali>
- تارنمای سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران. www.nlai.ir
- تارنمای ناکجا. www.naakojaa.com
- نرم‌افزار سیمیرغ آستان قدس رضوی. www.library.razavi.ir
- گفتگو با منوچهر حسن‌زاده، مدیر انتشارات مروارید (۱۳۹۸/۵/۱۶)